

Lib. rat. box 4

FUNDATION og Anordning

for en af

Hof-Agent

Danckert D. Krohn

oprettede

S t i f f e l s e

i Bergen Anno 1789.

B E R G E N, 1789.

Etrykt i Hans Kongl. Majestæts privilegerede Bogtrykkerie, hos
R a s m u s S. D a h l.

BIBLIOTEKET I BERGEN

100

100

100

100

100

100

-1

Si Ghristian den Syvende, af Guds Maade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Dytmersten og Oldenborg;

Giere alle vitterligt: At estersom hos Os allerunders-
danigst er bleven ansøgt og begiert Vores allernaadigste Con-
firmation paa esterskrevne Fundation for Os elstelig Hof-
Agent Danckert Danckertsen Krohns Stiftelse for 18 Fatt-
tige i Vor Kjøbstæd Bergen, lydende Ord efter andet, som
folger: Esterat jeg, Danckert Danckertsen Krohn, Hans
Kongelige Majestæts Hof-Agent, og Hustrue Johanna
Margaretha von der Ohe, da vi begge have opnaaet en Al-
der af nogle og tredindstyve Åar, uden Born og Livs Ar-
vinger, efter erholtte Facultas Testandi af 11te October
1776 er raadig at disponere over voore Midler, har beslut-
tet at klobe en Grund udi Bergens Bye udi den 18de Nøde
under No. 106, har vi ladet opbygge en Stiftelse, som skal
fore Navn af Hof-Agent Danckerti D. Krohns Stiftelse,
for derudi at indleimme og underholde endeel trængende og
fattige Mennesker, og bærenre Stiftelse nu snart er gand-
ste ferdig og instant sat, er vi betænkt, dertil at faae oprettet
en ordentlig dertil passende Fundat, hvorpaa vi allerunders-
danigst anhosde om Hans Kongelige Majestæts allernaadig-

ste Approbation, har vi besluttet af vore Midler, (foruden
hvad Bygningen og dens Indrettelse baade har og vil koste,) 7
der til at anvende og offerere en Capital af 26000 Rdlr.,
siger Tyve og Sex Tusinde Rigsdaler Danske Courant, som
forsikommende 1ste Julii indeværende Aar skal blive udbe-
falt udi Rescript-mæssige Pante-Obligationer paa 1ste
Prioritet, og hvad deraf mangler i Contant, hvilke til
Stiftelsens Nutte for Eftertiden, som en stedsevarende Fond
skal beroe og tilhøre, uden at deraf maa tages det allerrin-
geste til noget andet Brug, men stedse usorandret skal for-
blive til denne bestemte Stiftelse.

1ste Post.

Directionen over denne Stiftelse beholde vi, Danckert
D. Krohn og Hustrue, saa længe vi leve, og besyre alt der-
ved forefaldende efter vores Forgetbesindende; men naar vi
begge ved Døden er afgaaen, da fører Stiftamtmanden og
Biskoppen i Bergen Directionen over denne Stiftelse, og
Magistraten i Bergen Inspectionen derover, paa lige Maas-
de, som ved de øvrige publique Fattighuuse og Stiftelser,

2den Post.

Udi denne Stiftelse, som er blevet indrettet till 18 Per-
soner, som derudi bequemmelig kan rummes, indtages 14
Personer, som virkelige Lemmer, og nyde, fra den Dag de
indlemmes, frit Huus, og af Renterne Underholdnings-
Penge ugentlig, hver 56 R., skriver Halvtredsindstyve og
sex Skilling Danske Courant, samt 3de Favne lang Sognes-
Brænde aarlig. Endnu indtages i denne Stiftelse 4 Per-
soner, som Exspectanter, hvilke nyde alleene frie Huus, og
aarlig

aarlig ligeledes hver 3de Janvne Brænde, samme Sort; end
videre nyder, saavel de virkelige som exspecterende Lemmer,
aarlig paa den 22de Januarit, enhver 2 Rdlr., siger Toe
Rigsdaler. Naar Vacance indfalder, at en af de virkelige
Lemmer ved Doden afgaaer, da indtræder en af Exspectan-
terne i den Afsedes Sted, ligesom de ere indkomne, og bli-
ver da en anden som Exspectant igien antagen.

3die Post.

Gorestaende 18 Personer, saavel de virkelige som Ex-
spectanterne, skal alle være gamle Egte-Folk, Enker og En-
kemand, eller og aldrende ugitte Personer af begge Klon,
gudfrygtige og reputeerlige Folk, der have levet skikkelig, og
har et ustraffet Navn og Rygte, som og alle maa være af
vores Familie paa en af Siderne, sua længe nogen gives;
men i Mangel af disse, antages andre, som for er meldt;
dog af Mandfolk maa aldeles ey Tallet overslige 4 Personer
i alt.

4de Post.

Efterat vi begge ved Doden er afgaaen, antages Direc-
tionen af Stiftamtmanden og Bisloppen, som udi 1ste Post
er meldet, ligesom ved de øvrige publique Stiftelser i Byen,
som udvælger, efter 3die Posties Formeld, og antager Husets
virkelige Lemmer og Exspectanter, og ellers paaseer og for-
anstalter alt hvis til Stiftelsens Nutte og Fremtarb maats-
te, efter Tid og Omstændighed, ansees for tienligt og for-
nodent, ligeledes at god Orden og Deconomie, saavel i Hens-
ende til Stiftelsens indportes Deele, som i Henseende til
dens udportes Besyrelse, vorder ingtaget og haandthævet.

5te Post.

Magistraten, som over denne Stiftelse, efter iste Post, harer Inspectionen, antager Forstanderen dertil, som maa være en af vores Familie, der er sufficant, men i Mangel at deraf ingen findes, antages en anden sufficant Mand. Alt hvad som af Rigtighed skal foretages ved denne Stiftelse, dets Bygninger, Reparationer, Forandringer eller indvortes Indretninger vedkommende, derom afgiver Inspectionen deres Formeening og Forslag til Directionen, som derpaa efter befindende Omstændigheder resolverer.

6te Post.

Forstanderen nyder aarlig udi Len og for Skriber-Materialier 50 Rdlr., siger Halvtredindstyve Rigsdaaler, som tager sin Begyndelse fra den Dag, han tager imod Leverancen af Capitalen, hvorimod han tilkommer at giøre vedborlig Rigtighed ved ethvert Aars Udgang, og, i det længste inden 6 Uger efter at Året er udloben, rigtig dokumenterede Regnskaber over Huusets Indtægter og Udgivter at indlevere til Revision og paafølgende Decision. Han skal ellers noye paase Stiftelsens Gavn og Besie i alle mulige Maader, ugentlig udbetale til Lemmerne deres Underholdnings-Penge, og derover holde ordentlig Bog, af Directionen igennemdraget og forseglet, ligesledes en Protocol, hvorudi indføres alt hvad af Directionen eller Inspectionen bliver foranstaltet. Med Capitalernes Udsættelse og Renternes Indfordring forholdes stricte efter Rescriptet af 9de Maj 1776, de publiske Stiftelser vedkommende; Han bor qvar-taliter udbetale de ved denne Fundat^s fastsatte Lønninger til Vedkom-

Bedlommende, mod Obittering: han bør sørge for Brænde-
Beedens Indkøb i rette Tid, naar Prisen falder lettest, og
lade samme besørge i Huset indbragt, kaaret og ovlagt
under Laas, i de dertil indrettede Rum: han bør have Opsigt
med Huseets Lemmer og Tienere, og see al Norden ret-
tet og hemmet, og naar Fornodenheden det skulle udkræve,
eller noget betydeligt forefalde, da samme for Inspectionen
anmelde, for at indhente vedborlig Forholds-Ordre og For-
anstaltung. Med Huuse-Bygningens Vedligeholdelse og
Reparation bør han ligeledes have noye Opsigt, og ellers i
alle Tilfælde vise sig nidsler og vndstabelig for Stiftelsens
Bedste og Fremtarv, saaog uden Modvillighed eller Ester-
laddenhed efterleve og see fuldbyrdet, hvad han af Inspectio-
nen eller Directionen maatte blive befalet, efter den In-
strux, som ham af Inspecteurerne vorde meddeelt.

7de Post.

Til Lemmernes Oppartrning vorde af Inspectionen uda-
valgt og bestikket et Par Egtefolk, som maa føre et Sla-
kligt Levnet, da Manden antages under Navn af Portner,
og hans Hustrue som Raadskone i Huset, hvilke nyde fri
Huus og aarlig tilsammen 3 Savne langt Sogne-Brænde,
og tilsammen aarlig i Lon 40 Rdlc., figer Fyretypve Riggs-
daler; De skal gaae Huset og Lemmene til Haande med
Arbeyde, Tilsyn og fornoden Oppartrning, og holde Porten
lukket i rette Tid, alt efter den Instrux, som dennem her-
om af Inspectionen vorde givel.

9de Post.

Hvad som af Trævahrer eller andre Materialier til Stiftelsens Reparation i Tide maatte behøves, derom indgiver Forstanderen en Optegnelse til Inspectionen, hvorefter, naar samme er undersøgt og beregnet, hvad deres Indbok eller Anstaffelse vil koste, gør Inspecteurerne deres Forestilling til Directionen, og indhenter vedbørlig Approbation.

9de Post.

Saa som denne Stiftelse ligger gandske nær ved St. Jørgens Hospital, bliver den Praest, som tilhører St. Jørgens Hospital, den, som har at bettene Lemmerne i deres Saligheds Sag, og dennem paa deres Sygeseng med Trost og Raad af Guds Ord at gage til Haande, dersor tillægges aarlig 30 Rdlr., siger Tredive Rigsdaler, og en Student eller Skole-Person, for at holde Bon i Huuset, aarlig 12 Rdlr., siger Tolv Rigsdaler.

10de Post.

Hvad som af Renterne, naar alle Huusets nødvendige Udgivter ere fradagne, maatte overskyde, lægges til Capitalen.

11te Post.

Naar nogen Lem doer i Stiftelsen, gør Forstanderen Forskud til en sommelig Fattig-Begravelse af Kassen, som ey maa overstige fra 12 til høyst 20 Rdlr., hvorimod de Eyendeele, som den Afsæde i Stiftelsen haver indbragt og sig

sig esterslædt, bør være Huuset hiemfalderen, registes og
vurderes ved Forstanderen, samt ved Auction giores i Pen-
ge, og Belobet tages til Indtægt i Forstanderens Regns-
stab. Tilsalder en Lem nogen Arv, efter at den i Stiftel-
sen er indkommen, leveres samme af vedkommende Skifte-
Ret, eller Boets Tilshynsmænd, hvor Arven er falden, til
Stiftelsens Forstander, for at utsættes paa Rente, hvilken
Rente det Lem, som Arven tilhører, trækker sin Livstid,
være sig som Erspectant eller Pensionist, men efter dens
Død tilhører Arven Stiftelsen, uden nogen Paa-Anke eller
Tiltale. I saadan Henseende bør Forstanderen i de aarlige
Regnskaber inden Linie anfore sige Arve-Midler, efter
hvem de ere arvede, hvad Tid, deres Belob, Arvingernes
Navne, og hvorledes Capitalen er utsat; men naar samme
ved Dødsfald Huuset hiemfalder, da udi Regnskabet Arven
at udføre, og blandt de øvrige Capitaler tage til Indtægt,
med paalobende Renter. Skulde en virkelig Lem, naar
den nogen Arv er tilfalderen, vilde begive sig ud af Stiftelsen,
maa det vel være tilladt; dog saa, at forinden til Huuset
betales, hvad en saadan Lem har nydt i Pension af Stif-
telsens Penge, fra det første den kom derind, og af det over-
sydende en Fierdepart af Arve-Capitalen til Bederlag for
fri Huus, Brænde og Oppartning, hvilket sidste og er at
forsaae, om en Erspectant nogen Arv skulde tilfalde, og af
Huuset ville udgaae.

12te Post:

Fire Gange om Året, eller naar Hornodenheden det
ellers maatte udkræve, indfinde Inspecteurerne sig i Stif-
telsens Forsamlings-Værelse, for at estersee Forstanders
rens

rens Protokol, især den, hvorudi bør være indført Lemmernes Navne, og hvad Tid de ere indkomne, tillsigemed deres Pensioners Betaling ved Dag og Datum, saavel som andre Bonninger, og til Oeconomien bevilgede Udgivster, endelig og, alle Huusets Capitaler, hvor de ere udsatte, med deres Renter, hvis Betalings-Tid ved Dag og Datum indskrives, med videre, som til Huusets Indtægter kunde forefalde, saasom ved tilfaldne Arve-Capitaler, Dodsfall og deslige, hvorunder tillige er at forstaae de Eyendeele, som af Lemmerne i Huuset ere efterladte, hvilke speciel maa indsøres, saavel som deres Belob, naar samme efter en Afdød er auctioneret og gjort i Penge, alto saa ordentlig af Indtægt og Udgift paa Side mod Side, at den rigtige Ballance alle Tider uden Banselighed eller Vidtløftighed kan sees. Inspecteurerne undersøge da tilslige Omstændighederne af Huusets indvortes Oeconomie, og om nogen Klage er imellem Lemmerne indbyrdes, (som alle Tider maa leve i Kierlighed og Egenighed,) eller over Forstanderen og Portneren eller hans Hustrue, som Raadskone, samme forhorer og see bielagt, ved at tilrettesætte de Brodestyldige, og ellers foyr saadan Anstalt, som tienligst kunde eragtes, til at forekomme al Usik og Uorden, i hvilke Tilfælde en af Inspecteurerne fører Protokollen, hvor deslige Ting indskrives med Inspectionens Resolution og foyede Foranstaltning, som derefter tilstilles Directionen til Approbation.

I 3de Post.

Med Inddrivelsen af Renten af denne Stiftelses udlaante Capital, som udeblive over Forsalds Tiden, saavel som

som af de Capitaler, der ej findes betræggede ved den Tax-
ation, som foretages derover hvert 3de År, forholdes
efter det Kongelige Rescript, angaaende publique Stiftels-
sers Midler i Bergen, af 9de Maji 1776, og de Obliga-
tioner, som herefter udgives til denne Stiftelse, bliver at
indrette efter det foregaende Kongelige Rescript om publi-
que Stiftelsers Capitaler i Bergen af 7de April 1774,
for at spare Stiftelsen Omkostninger. De Obligationer,
som til mig Høf=Agent Krohn ere udgivne, og jeg nu af-
giver til denne Stiftelses Fond, hvilke alle ere aldeles sikre
paa 1te Vante=Ret, paategnes allene af mig, at de saa-
ledes ere afgivne, uden derpaa at udfærdige nogen Trans-
port, og skulle, imod Formodning, til disses Indfordring
udkræves Sogemaal, skal samme udfores gratis for Ret-
terne, og ved fri Procurator, efter Stiftets Foranstalt-
ning, i Folge de øldre Anordninger om milde Stiftelsers
Capitalers Inddrivelse.

I 4de Post.

Stiftelsens Lemmer og Erspectantere bør sittig besø-
ge Kirken og høre Guds Ord, saaog frugte GUD med
Morgen= og Aften= Bonner, enten hver i sit Kammer,
eller 2de og fleere samlede, som de kan foreenes om; for de
Svage, som ej kan komme i Kirken, læses i Forsamlings-
Dørelset om Son= og Helligedage af Huus=Postillen, og
synges en Psalme før og efter; i øvrigt bør de at føre et
gudfrugtigt, stille, ørbart og fredsommeligt Levnet, uden
Dobbelt eller Drif, holde sig fra al Sladder og Snak, saa-
vel om Folk i Allmindelighed, som om hinanden indbyrdes,
og ellers holde sig stille i deres Kammere, og ej med usor-
noden

neden Udsøben i Byen, eller, med at indtage Besøgelse, foruroelige hinanden; Skulle herimod blive handlet, og efter Forstanderens Aviso, vises fremturende med Vanlighed eller Ondskab, da skal nige Lemmer, efter Inspectionens Undersøgelse og herom giorende Forestilling af Directionen, vorde anseete efter Fortieneste med Udtretning af Stiftelsen, eller anden villaarlig Straf, naar først de mildere Midler ved Tilrettesættelser og Paamindelser af Inspectionen intet har vildet frugte.

15de Post.

Huusets Lemmer bør vise Horsommelighed og Lydighed imod Forstanderens Embede og Person, og ellers vise sig flittig i at arbeyde, hvad de kan formaae og viide at forrette, for at undgaae Drøgeslosched, og i deis Sted see at fortiene sig noget til desto bedre Ophold; men Holkerie, Kisbmandsskab, eller anden borgerlig Næring, maa ikke i denne Stiftelse fahlholdes eller drives, en heller maa nogen af Lemmerne Natten over blive ude af Stiftelsen, men være hjemme til Klokkken 10 Slæt, da Porten bør lukkes.

16de Post.

Den Forstander, Student eller Skole-Person, Porkner eller Raadskone, som nu af Testatores selv antages, skal ikke efter deres Dod affreediges, uden saa Skiel, at paa deres Bestyrelse og Opførsel noget bliver at udsette, og bliver Forstanderen fri for Byens personelle Bestillinger

og

og deputeret Borger, saa længe han samme Embede
forestaar.

17de Post.

Stiftelsen bliver, som andre Fattig-Huse og publ-
que Stiftelser, fri for By- og andre Skatter, samt In-
qvartering, og bliver denne Stiftelse, efter tagen Taxa-
tion, i den almindelige Brand-Casse forsikret.

18de Post.

Saa snart denne Fundation allernaadigst er approbe-
ret, skal Magistraten i Bergen vorde tilmeldet, hvilken
Forstander vi Testatorer have udkaaret for denne Stiftel-
se, for derefter at nyde den Befrielse for andre Byens Be-
sætninger, som foransorte 16de Post melder, da han skal
blive tilleveret Obligationerne og Belobet af den legerede
Capital 26000 Rdtr., saavel som Stiftelsens Bygninger,
til næstkomende 1ste Julii indeværende Åar, fra hvilken
Tid han træder og besørger alle Forretninger af dette
Forstanderslab.

Paa forestaende Legat og Fundation, hvilken sid-
ste er indrettet efter de forrige allernaadigste Fundatio-
ner for slige publique Stiftelser i Bergen, og de seene-
re Rescripter i den Materie, ansøge vi allerunderdanigst
Deres Kongelige Majestæts allernaadigste Confirmation
til Rettensnor for Bedkommende. Lunggaarden ved Ber-
gen den 11te April 1789. Allerunderdanigst Danckert
Danckertsen Krohn. (L. S.) Johanne Margrethe von
der Ohe. (L. S.) Da ville vi forestevne Fundation udi

alle dens Ord, Clausuler og Punkter, saasom samme
heroven indført findes, allernaadigst have confermeret og
stadfæstet, saaog hermed confirmere og stadfæste; Forby-
dende alle og enhver herimod, efter som forestrevet
staarer, at hindre eller i nogen Maade Forfang at gio-
re, under Vor Hyldest og Maade. Givet paa Vor
Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residenz-
Stad København den 15de Maji 1789.

Under Vor Kongelige Haand og Signet,
Christia n Rex.
(L. S.)

Bernstorff.

v. Brandt. P. Aagaard. Schow. Colbiørnsen.

Confirmation paa Hof=Agent Danckert Danckertsens
Krohns Fundation til en Stiftelse for 18 Fattige i
Bergen.

